

Opschrift

Vergadering van 12 november 2019

Nummer: 2019_MV_00368

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Anneleen Van Bossuyt: Voortijdige beëindiging concessie graven Jan Frans Willems en Ferdinand A. Snellaert (Campo Santo)

Raadslid(-leden):

Anneleen Van Bossuyt - N-VA

Bevoegd: Mieke Van Hecke

Omschrijving van de vraag**Toelichting:**

In de context van de voorbije Allerheiligen/Allerzielen stelde ik vast dat op de begraafplaats Campo Santo de graven van een aantal Gentse/Vlaamse personaliteiten voorzien zijn van een infobordje met de mededeling dat er een aanvraag werd ingediend tot het voortijdig beëindigen van de grafconcessie. Concreet gaat het om de graven van prominente leden van de Vlaamse Beweging, o.a. Jan Frans Willems en Ferdinand Snellaert, maar bijvoorbeeld ook om Jozef Guislain.

Navraag leert dat het om graven gaat met oorspronkelijk een eeuwigdurende concessie. Nadat eeuwigdurende concessies in 1971 bij wet afgeschaft werden, werd toen voor dit type graven nog eenmaal een 50-jarige concessie verleend. Die termijn loopt binnen enkele jaren af. In dat kader hebben de actuele concessionarissen van de graven in kwestie een aanvraag ingediend om de lopende concessie nu al te beëindigen, naar verluidt omdat men niet langer in staat is om het onderhoud voor de graven op te nemen. Wanneer er geen concessie meer op de graven rust, neemt de Stad Gent in principe de zorg ervoor over aangezien het voor zover ik weet in alle gevallen om funerair erfgoed gaat.

Sinds een aantal jaren voert de stad een beleid dat er op gericht is ons funerair erfgoed actiever te beschermen. In dat kader werden reglementen voor de restauratie (gesubsidieerd), het hergebruik of het peter/meter-schap ingevoerd. Voor de graven in kwestie zou het vb. mogelijk zijn dat een geïnteresseerde burger, organisatie of onderneming concessionaris of peter/meter van één van de graven wordt. Hergebruik is bij mijn weten – en terecht – niet mogelijk gezien het gaat om beschermd

grafmonumenten van personaliteiten. De nieuwe concessionaris of peter/meter neemt dan de zorg voor het graf op zich.

Deze mogelijkheden om de zorg over een graf(monument) op te nemen staan jammer genoeg niet vermeld op de infobordjes aan de graven. Dit leidde bij Gentenaars tot enige onduidelijkheid en ongerustheid over het toekomstige lot van de genoemde graven. Ikzelf werd hierover via meerdere personen en kanalen gecontacteerd.

Vraag:

Vandaar mijn vragen:

1. Kan de schepen bevestigen dat we ons geen zorgen hoeven te maken over de toekomst van de genoemde graven (en de stoffelijke overschotten van de mensen die er rusten)?
2. Kan de communicatie over het voortijdig beëindigen van dergelijke concessies niet beter? Zou er vb. niet meteen kunnen vermeld worden dat de toekomst van de graven sowieso verzekerd is en dat men zelf eventueel peter/meter kan worden van het graf?
3. Zijn er voor de genoemde graven al kandidaten die de concessies voor de graven willen overnemen, of die peter/meter willen worden van de graven? Zo niet, hoe denkt de schepen geïnteresseerden te werven (vb. via Stadsmagazine, gerichte communicatie richting culturele verenigingen, ...)?

Behandeld door de commissie algemene zaken, financiën en burgerzaken (afb) in vergadering van 12 november 2019.

Antwoord

13 november 2019

Ik wil jullie allen bedanken voor jullie oog en aandacht voor ons funerair erfgoed. Sommigen waren zelfs zo nieuwsgierig dat ze niet konden wachten tot vandaag en schakelden vorige week reeds een journalist in.

In dat artikel dat vorige week dinsdag reeds online verscheen, verduidelijkte ik dat het nooit onze bedoeling was om de graven van Jan Frans Willems, Ferdinand Snellaert of Jozef Guislain te laten verwijderen. Laat staan -en ik gebruik een passage uit de vraagstelling van collega Deckmyn- hen op te graven en weg te gooien als een stuk vuil dat nooit bestaan heeft.

Het gaat hier in alle gevallen om personen met een historisch belang voor onze Stad. Wanneer de concessies op hun graven vervallen of de concessiehouder de concessie wenst stop te zetten, worden de graven niet verwijderd. Wanneer er geen nieuwe

concessiehouder of peter of meter wordt gevonden, neemt de Stad Gent zijn wettelijke taak op om zorg te dragen voor de graven. Later meer daarover.

De situatie waar de drie collega's vragen over stellen is eerder uitzonderlijk. Onze Diensten werden gecontacteerd door de concessiehouder van enkele waardevolle grafkelders op het beschermde deel van Campo Santo. Het gaat om kelders die in 1971 zijn omgezet naar een concessie van 50 jaar en daardoor aflopen in augustus 2021. De concessiehouder zag zich echter niet meer in de mogelijkheid te voorzien in het onderhoud van deze graven en vroeg de voortijdige beëindiging van deze concessies aan.

En net daarom staan er in deze periode, zoals collega Temmerman aanhaalt, opmerkelijk veel bekendmakingen van einde concessie aan de grafkelders. Die bekendmaking wordt nu door sommigen als niet-respectvol gepercipieerd, maar het is wel de manier bij uitstek om iedereen die de overledenen en de graven een warm hart toedraagt te informeren over het nakende einde van een concessie.

Dat de tekst op de bordjes anders kan, daar ben ik het mee eens. Er staat vandaag onder andere op dat er 'bezwaar' kan ingediend worden tegen het einde van een concessie, terwijl daarmee bedoeld wordt dat particulieren of verenigingen zich net kunnen opgeven om de concessie over te nemen, zowel als concessiehouders als in de vorm van een peter- of meterschap. Het gaat om een standaardtekst, die ook gebruikt wordt voor graven zonder erfgoedwaarde. Daarom ontbreekt het deeltje over onder andere het peter- en meterschap, maar dat kan zeker worden herbekeken. We willen niet dat de tekst onnodig onrust veroorzaakt.

Wie dat wenst kan dus zich altijd bij de Diensten melden om het peter of meterschap over een grafkelder op zich te nemen. Onder de titel 'Word de engelbewaarder van een graf' werd in het verleden al naar de burgers gecommuniceerd over de mogelijkheid om de zorg over een erfgoedgraf op te nemen. Met het verlopen van heel wat concessies in 2021 zal er in het voorjaar van 2020 een campagne worden opgestart om peterschap en hergebruik te promoten. Hierbij zullen heel wat verenigingen worden aangeschreven en zal er een mediacampagne worden opgestart.

En tot ons groot plezier en waarschijnlijk ook tot dat van de vraagstellers staan we reeds in contact met twee organisaties die de zorg over de graven van Jozef Guislain en Jan Frans Willems op zich willen nemen. Voor Guislain is dat de Universiteit Gent samen met het Guislain Museum, voor Jan Frans Willems een sociaal-culturele organisatie.

Maar ook als niemand zich geroepen voelt om peter of meter te worden, gaat de Stad Gent zijn verantwoordelijkheid uiteraard niet uit de weg. Elk erfgoedgraf zonder concessie wordt automatisch eigendom van de Stad Gent. Hiervoor werd in 2015 het Funerair team in leven geroepen. Dit adviesorgaan bestaat uit vertegenwoordigers van de Groendienst, Burgerzaken, Dienst Monumentenzorg en Stadsarcheologie en dienst FM. Zij zorgen samen voor de uitbouw en het onderhoud van de begraafplaatsen. Binnen de beschikbare budgetten bekijken zij welke graven in stand worden gehouden en waar nodig gerestaureerd.

Tijdens de afgelopen budgetronde maakten we niet enkel geld vrij voor de restauratie van de erfgoedgraven, maar ook om bezoekers meer informeren over welke bekende Gentenaars op onze begraafplaatsen rusten. Hun belang mag niet onderschat en zeker nooit vergeten worden.

Laat mij vrij om af te sluiten met een oproep aan alle organisaties, verenigingen, individuele burgers of misschien wel gemeenteraadsleden om een meter of peterschap op zich te nemen en er zo mee voor te zorgen dat ons funerair erfgoed niet verloren gaat. En nogmaals, gebeurt dat niet, dan zal de Stad Gent altijd zijn verantwoordelijkheid nemen.

Ik dank u voor uw aandacht.
